

Warszawa, 24 września 2012 r.

BAS-WASGiPU-2440/12

Pan Poseł
Krzysztof Jurgiel
Przewodniczący Komisji
Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Wnioski dotyczące strategicznych rozwiązań w polityce rybołówstwa

Poniższe zestawienie zawiera najważniejsze wnioski zamieszczone w opiniach przysłanych przez organizacje rybackie i przedstawicieli sektora naukowego na potrzeby seminarium „Polityka rybołówstwa w Polsce – stan i przyszłość”, zorganizowanego przez Komisję Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Biuro Analiz Sejmowych.

1. Konwent Polskich Lokalnych Grup Rybackich (Słowińska Grupa Rybacka)

- w perspektywie programowania 2012-2020 istotne znaczenie powinny mieć działania na rzecz rozwoju lokalnych społeczności na obszarach zależnych od rybactwa,
- w ramach Rozwoju Kierowanego Przez Lokalną Społeczność (CLLD) Lokalne Grupy Rybackie (LGR) powinny być głównym instrumentem rozwoju obszarów zależnych od rybactwa i skuteczną, oddolną metodą wsparcia procesów rozwojowych tych obszarów,
- w ramach lokalnych strategii rozwoju istotne jest także zagwarantowanie jak najwyższego udziału sektora rybackiego i akwakultury,
- decyzja Lokalnych Grup Działania i Lokalnych Grup Rybackich co do wyboru opcji mono lub wielofunduszowej lokalnej strategii rozwoju oraz wyboru funduszy, ma być dobrowolna i wynikać ze specyfiki obszaru;
- ważne jest również umożliwienie wdrażania równoległych strategii (zawierających uzupełniające się działania), na pokrywających się obszarach, ze względu na funkcje tych obszarów (zapobieganie to sztucznym podziałom i umożliwi efektywną pomoc),
- kluczowe jest utrzymanie wyznaczonego przez Komisję Europejską terminu na wybór strategii rozwoju lokalnego (LDS) do końca 2015 roku.

2. Prezentacja Państwowej Straży Rybackiej

Prezentacja nie zawiera konkretnych wniosków.

Przedstawiono rolę Straży w kontroli przestrzegania prawa z zakresu rybactwa śródlądowego w Polsce (zwalczanie kłusownictwa rybackiego). Poza tym Straż realizuje również zadania z zakresu szeroko rozumianej ochrony środowiska (przepisy ustawy o rybactwie śródlądowym przyznają Straży kompetencje w zakresie przestrzegania przepisów o ochronie przyrody, zwalczania kłusownictwa leśnego i zwalczania szkodnictwa leśnego).

Podkreślono, że od szeregu lat środki przeznaczone na PSR są bardzo skromne i nie ulegają zwiększeniu, co oznacza, że z roku na rok maleją realne nakłady na bieżącą działalność Straży oraz na uposażenia strażników.

3. Opinia Morskiego Instytutu Rybackiego- Państwowego Instytutu Badawczego na temat wstępnych wersji programów ochrony morświna i foki szarej (T.Linkowski)

Objaśnienie: Opinia dotyczy przygotowanych na zlecenie WWF programów ochrony foki szarej i morświna (wstępne wersje programów opublikowano na stronie internetowej Mediatorzy.pl.)

- Morski Instytut Badawczy odrzuca proponowany przez „Mediatorzy.pl” sposób edycji dokumentów za pomocą internetowego formularza i swoje zastrzeżenia do programów wyraża w formie opisowej
- Morski Instytut Badawczy odrzuca oba wstępne programy ochrony (foki szarej i morświna) jako niespełniające warunków merytorycznych i możliwości przyszłego wdrożenia,
- programy zostały przygotowane tendencyjnie (niektóre fakty, niewygodne dla autorów tych programów, są przemilczane lub przeinaczone),
- w wielu przypadkach w programach brak jest podania źródeł cytowanych opinii,
- w programach zwraca uwagę brak spójności (często informacje w różnych rozdziałach są wzajemnie sprzeczne),
- ogólny poziom programów jest bardzo niski, brak jest także uwidocznionego autorstwa,
- wdrożenie programów oznacza niezwykle wysokie koszty dla budżetu państwa oraz ogromne konsekwencje socjoekonomiczne.

4. Ochrona środowiska a rybołówstwo. Bałtyk przypadek szczególny

(fragment artykułu „Czy rybołówstwo morskie może przetrwać” J. M. Węślawnickiego i T. Linkowskiego)

- autor wskazuje na nietrafne rozwiązania Rozporządzenia KE nr 812/2004 wprowadzającego na Bałtyku zakaz używania pławnic łososiowych od 2008 r. w

celu ochrony morświnów (uzyskano w ten sposób stosunkowo niewiele w zakresie ochrony morświnów, natomiast rybacy przestawili się na takie, które w odróżnieniu od pławnic są nieselektywne i łowią ryby niewymiarowe co miało negatywny wpływ na zasoby ryb bałtyckich),

- potrzebne są regulacje prawne w zakresie dostępności obszarów farm wiatrowych dla żeglugi i rybołówstwa i rekompensat za utracone łowiska,
- nowa polityka rybacka KE wymusi ekosystemowe podejście do rybołówstwa bałtyckiego, będzie się jednak wiązać z ograniczeniami dostępu do zasobów,
- na ograniczanie rybołówstwa wpływają nieudokumentowane informacje o występowaniu w wodach przybrzeżnych gatunków chronionych, tymczasem prowadzenie zrównoważonego rybołówstwa bałtyckiego powinno być oparte jedynie na rzetelnych danych naukowych.

5. Ograniczenia i zagrożenia dla rybołówstwa morskiego

T. Linkowski – Morski Instytut Rybacki

- proponowane w ramach nowej Wspólnej Polityki Rybackiej UE rozwiązania z pewnością przyczynią się do zmniejszenia presji rybołówstwa na zasoby i środowisko, będą jednak okupione „kosztami” dla rybołówstwa, z których najpoważniejsze to: rybołówstwo bez odrzutów, konieczność przestrzegania maksymalnego zrównoważonego poziomu połowów (MSY) i ekosystemowego podejścia do zarządzania rybołówstwem (EAF),
- potrzebne są regulacje prawne w zakresie dostępności obszarów farm wiatrowych dla żeglugi i rybołówstwa i rekompensat za utracone łowiska,
- w zakresie uregulowania spornych kwestii konieczna jest współpraca resortu rolnictwa z resortami Środowiska oraz Transportu i Gospodarki Morskiej,
- konieczne jest jasne określenie reguł użytkowania Polskich Obszarów Morskich oraz powstrzymanie zapędów ekologicznych grup nacisku.

6. Polski Związek Wędkarski nie wnosi żadnych uwag do poszczególnych tematów konferencji.

7. Związek Producentów Ryb - wnioskuje o:

- rozpoczęcie zwalczania wirusowej choroby karpi (KHV) - niezbędne jest natężenie prac i przeznaczenie środków finansowych na badania naukowe mające na celu znalezienie skutecznego sposobu zapobiegania chorobie,
- umożliwienie udostępnienia rybakom kredytów preferencyjnych na zakup dzierżawionych obiektów rybackich,

- uproszczenie administracyjnych procedur wydawania pozwoleń wodnoprawnych dla nowych obiektów oraz stworzenie procedur przedłużających pozwolenia wodnoprawne istniejącym obiektom rybackim,

- wprowadzenie uregulowań prawnych, które przywrócą normalne warunki istnienia równowagi populacji zwierząt rybożernych na stawach. Ponadto państwo powinno partycypować w kosztach utrzymywania nadmiaru populacji szkodliwych dla rybactwa zwierząt,

- wyeliminowanie dyskryminujących, naruszających warunki zrównoważonego rozwoju rybołówstwa, wykluczenia z uzyskania pomocy finansowej z EFR, bardzo dużej ilości podmiotów rybackich, znajdujących się poza granicami, objętymi przez Lokalne Grupy Rybackie,

- zrealizowanie zapowiadanej od 2007r. przez MINROL zmiany czynszu dzierżaw rybackich z pszenicy na miernik w rybach.

8. Północnoatlantycka Organizacja Producentów- przygotowała prezentację nt. polskiego rybołówstwa dalekomorskiego oraz zgłosiła chęć przedstawienia jej na konferencji w ramach dyskusji. Organizacja nie sformułowała konkretnych wniosków. W prezentacji odnosi się do problemu redukcji (o 90%) polskiej floty dalekomorskiej w latach 1990-2011, obecnej sytuacji na wodach poza UE (Mauretania, Maroko, Afryka Zachodnia, SPRFMO).

Autorzy:

dr Dorota Stankiewicz, dr Dorota Ogryczak

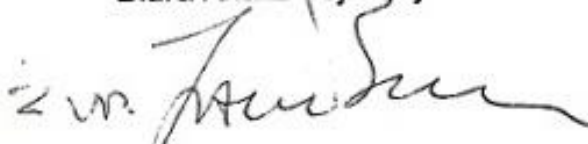
specjalista ds. systemu gospodarczego

w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:

Wicedyrektor

Biura Analiz Sejmowych

Grzegorz Gołębiowski

Deskryptory bazy RAX:rybołówstwo.